

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ - ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Γ. Κ. ΚΡΕΑΤΣΑΣ MD, FACS, FACOG, FRCOG(ae)

Πιστοποιημένο Ευρωπαϊκό Κέντρο Εκπαίδευσης στη Μαιευτική και Γυναικολογία
από το Ευρωπαϊκό Κολλέγιο Μαιευτικής και Γυναικολογίας (EBCOG)

Γυναικολογική ενδοκρινολογία
Αν. Καθηγ. Γ. Μαστοράκος

8th Congress on Women's Health & Disease

Γυναικολογική ενδοσκόπηση
Αν. Καθηγ. Ο. Γρηγορίου
Αν. Καθηγ. Ν. Βλάχος

Kos Island, Greece, September 1-3, 2011

Γυναικολογική ογκολογία
Αν. Καθηγ. Στ. Φωτίου
Επ. Καθηγ. Ν. Σαλάκος

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ 1 (Pre- Congress)

Γυναικολογική ουρολογία
Αν. Καθηγ. Α. Λιάπης

Εμβρυομητρική ιατρική
Καθηγ. Δ. Μπότσης
Αν. Καθηγ. Ν. Βιτωράτος
Λέκτωρ Α. Αραβαντινός
Λέκτωρ Ν. Βραχνής

Εμμηνόπαυση
Επ. Καθηγ. Ε. Λαμπρινουδάκη

Εξωτερικά ιατρεία
Αν. Καθηγ. Ν. Βιτωράτος
Αν. Καθηγ. Ε. Δεληγεώργου

Κήσεις υψηλού κινδύνου
Αν. Καθηγ. Ν. Βιτωράτος
Αν. Καθηγ. Σ. Δενδρινός
Αν. Καθηγ. Δ. Χασιάκος
Επ. Καθηγ. Κ. Πανουλής

Μαιευτική και Γυναικολογία
Μέλη ΔΕΠ

Νεογνολογία
Καθηγ. Α. Μαλαμίτση - Puchner
Επ. Καθηγ. Ν. Ιακωβίδου
Λέκτωρ Ζ. Ηλιοδρομίτη
Λέκτωρ Θ. Μπούτσιου

**Οικογενειακός
προγραμματισμός**
Αν. Καθηγ. Ο. Γρηγορίου
Επ. Καθ. Ν. Σαλάκος

Ορμονολογικό εργαστήριο
Αν. Καθηγ. Ε. Κουσκούνη
Επ. Καθηγ. Δ. Ρίζος
Επ. Καθηγ. Εμμ. Οικονόμου

**Παιδική και εφηβική
γυναικολογία**
Αν. Καθηγ. Ε. Δεληγεώργου

Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή
Αν. Καθηγ. Σ. Κονιδάρης
Επ. Καθηγ. Στ. Μπάκας
Επ. Καθηγ. Π. Βάκας
Κλιν. Εμβρυολ. Δ. Τζανακάκη

Στις 1-3 Σεπτεμβρίου 2011, διεξάγεται στην Κω, το "8th Congress on Women's Health & Disease", στο "Kos International Convention Centre", με θέμα την Υγεία της Γυναίκας. Το Συνέδριο οργανώνεται από την Β' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και την Ελληνική Εταιρεία Παιδικής και Νεανικής Γυναικολογίας, σε συνεργασία με 7 άλλες Διεθνείς Εταιρείες (EBCOG, EUGA, EMAS, EURAPAG, ESC, FIGIJ, ISGE). Πρόεδρος του Συνεδρίου είναι ο Καθηγητής κος Γ. Κ. Κρεατσάς.

Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου διακεκριμένοι προσκεκλημένοι Ομιλητές θα αναπτύξουν σημαντικά θέματα που αφορούν την Υγεία της Γυναίκας, με σκοπό την επίτευξη ενός καλού αναπαραγωγικού αποτελέσματος, όταν αυτό ζητηθεί.

Τα θέματα του Συνεδρίου που θα αναπτυχθούν αφορούν:

- 1. Τις συγγενείς και γενετικές ανωμαλίες του γεννητικού συστήματος, που αφορούν νέα κορίτσια τα οποία γεννήθηκαν χωρίς μήτρα και κόλπο ή με γονάδες άρρενος, ενώ μεγαλώνουν σαν κορίτσια.**
- 2. Τους ιούς των ανθρωπίνων θηλωμάτων – HPV και τον προληπτικό εμβολιασμό που αφορά κυρίως νεαρές κοπέλες ηλικίας 12-26 ετών.**
- 3. Τα νεότερα αντισυλληπτικά δισκία με φυσική οιστραδιόλη, που ορμονικά προσομοιάζει με αυτήν η οποία εκκρίνεται από τις ωοθήκες και νέα προγεσταγόνα όπως: η νορμεγεστρόλη και η διενογέστη.**
4. Τη ρομποτική χειρουργική μία σύγχρονη μέθοδο χειρουργικής γυναικολογικής επέμβασης.
5. Νέες επεμβάσεις που ρυθμίζουν ουρογυναικολογικά προβλήματα που παρατηρούνται κυρίως σε εμμηνοπαυσιακές γυναίκες κάνοντας δύσκολη τη καθημερινότητά τους.

Οι εργασίες του Συνεδρίου αρχίζουν την Πέμπτη 1 Σεπτεμβρίου, με την πρώτη θεματική ενότητα, που αφορά τις διαταραχές της εμμήνου ρύσεως στην εφηβεία. Στη Συνεδρία συμμετέχουν διακεκριμένοι ομιλητές της Παγκόσμιας και της Ευρωπαϊκής αντίστοιχα Εταιρείας Παιδικής και Εφηβικής Γυναικολογίας, όπως η Καθηγήτρια κα V. Bruni από την Ιταλία, οι Καθηγητές M. Sirakon από την Βουλγαρία, T. Csermely από την Ουγγαρία, J. Horejsi από την Τσεχία και ο Αντιπρόεδρος της Παγκόσμιας Εταιρείας Παιδικής και Εφηβικής Γυναικολογίας Αν. Καθηγητής κος E. Δεληγεώρογλου.

Οι θεματικές ενότητες της πρώτης ημέρας αφορούν, επίσης, μοντέρνες προσεγγίσεις ενδοσκοπικής χειρουργικής, όπως η Ρομποτική χειρουργική, την οποία θα αναπτύξει ο Καθηγητής J.B. Dubuisson από την Ελβετία, το σύνδρομο των πολυκυστικών ωοθηκών και την αντισύλληψη, που αφορά πλήθος εφήβων κοριτσιών και προβληματίζει τις οικογένειές τους. Η πρώτη

ημέρα του Συνεδρίου χαρακτηρίζεται από τη διάλεξη του διάσημου Καθηγητού του Κύπρου Νικολαΐδη, με θέμα : "Μαιευτική Φροντίδα το 2011". Η εναρκτήρια τελετή θα ξεκινήσει με το καλωσόρισμα του Καθηγητού του Γ. Κρεατσά, Προέδρου του Συνεδρίου και θα ολοκληρωθεί με την ομιλία του Καθηγητού του Σ. Γερουλάνου με θέμα τον «Όρκο του Ιπποκράτη», που θα γίνει στο Ασκληπιείο της Κω.

Η δεύτερη ημέρα του Συνεδρίου, Παρασκευή 2 Σεπτεμβρίου, είναι αφιερωμένη στον καρκίνο του τραχήλου της μήτρας, τη λοίμωξη από τον ιό των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV) και τον προληπτικό εμβολιασμό. Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον αναμένονται τα αποτελέσματα μελέτης που θα παρουσιάσει ο κ. Δεληγεώρογλου η οποία αφορά τη σεξουαλική συμπεριφορά των εφήβων στην Ελλάδα. Ο κίνδυνος εμφάνισης καρκίνου του τραχήλου της μήτρας επί εδάφους HPV λοίμωξης αυξάνεται όσο μειώνεται η ηλικία έναρξης των σεξουαλικών επαφών. Αυτό και μόνο καθιστά επιτακτική την ανάγκη εμβολιασμού των κοριτσιών και όχι μόνον έναντι του ιού HPV. Ο κ. Philippe Simon, Καθηγητής Γυναικολογίας στο Universite Libre de Bruxelles θα παρουσιάσει τα τελευταία δεδομένα σχετικά με το εμβόλιο έναντι του HPV, ενώ ο Καθηγητής Επιδημιολογίας κος Χ. Castellsague από την Ισπανία θα αναφερθεί στην επιδημιολογία της HPV λοίμωξης. Επίσης, οι ομιλητές θα αναπτύξουν θέματα που αφορούν τη Μαιευτική, όπως ο πρόωρος τοκετός και το Μαιευτικό υπερηχογράφημα, καθώς και το θέμα των τεχνικών αμνιοπαρακέντισης, με ομιλητή το Λέκτορα κο Ν. Βραχνή. Δίδεται ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην παχυσαρκία, που αφορά μεγάλο μέρος νεαρών κοριτσιών, με Προέδρους αυτής της στρογγυλής τραπέζης τον Καθηγητή κο R. Pasquali από την Ιταλία και τον Αν. Καθηγητή Ενδοκρινολογίας κο Γ. Μαστοράκο. Το επιστημονικό πρόγραμμα της ημέρας αυτής συνεχίζεται με video παρουσίαση γυναικολογικών λαπαροσκοπικών επεμβάσεων με σχολιαστές τους Καθηγητές S. Becker από την Γερμανία, J.B. Dubuisson από τον Ελβετία και τον Αν. Καθηγητή κο Ν. Βλάχο και ολοκληρώνεται με τα προβλήματα της κλιμακτηρίου και εμμηνόπαυσης που θα συζητηθούν στη Συνεδρία της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Εμμηνόπαυσης.

Τέλος, το Σάββατο, τελευταία ημέρα του Συνεδρίου, μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει, η διάλεξη του Καθηγητού κ. Γ. Κρεατσά σχετικά με τις συγγενείς ανωμαλίες του γεννητικού συστήματος, την αντιμετώπιση, τις προοπτικές, την παρένθετη μητρότητα ή τη μεταμόσχευση μήτρας, που τόσοσ λόγος γίνεται τον τελευταίο καιρό, σε νεαρές κοπέλες, οι οποίες γεννήθηκαν χωρίς μήτρα και κόλπο και χειρουργήθηκαν στην Β' Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Αρεταίειο Νοσοκομείο. Παρουσιάζονται 203 περιπτώσεις με απλασία κόλπου και μήτρας, που αποτελούν και το μεγαλύτερο αριθμό δημοσιευμένων περιπτώσεων στη διεθνή βιβλιογραφία.

Επίσης είναι σημαντικό να τονιστεί το γεγονός της επανορθωτικής επέμβασης σε γενετικές ανωμαλίες που θα μπορούσαν δυνητικά να εξελιχθούν σε κακοήθεια. Μια από τις περιπτώσεις αυτές που αντιμετωπίστηκαν στο Τμήμα Παιδικής - Εφηβικής Γυναικολογίας και Επανορθωτικής Χειρουργικής της Β Μαιευτικής - Γυναικολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο Αρεταίειο Νοσοκομείο, κατόρθωσε μετά από εξωσωματική γονιμοποίηση και δανεικό ωάριο να τεκνοποιήσει. Η περίπτωση αυτή δημοσιεύθηκε τον Αύγουστο του 2011, δηλαδή πολύ πρόσφατα, στο διεθνούς κύρους περιοδικό *Fertility and Sterility. Successful pregnancy in a Swyer syndrome patient with preexisting hypertension. Fertil Steril. 2011 Aug;96(2):e83-5.*

Το συνέδριο ολοκληρώνεται με ενδιαφέροντα θέματα της αναπαραγωγικής ιατρικής, όπου ο διεθνούς κύρους Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Pennsylvania κ. Ch. Coutifaris θα μιλήσει για τις νέες τεχνολογίες στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

Στο Επιστημονικό Πρόγραμμα της τελευταίας ημέρας περιλαμβάνονται θέματα που αφορούν τη γυναικολογική ουρολογία και την ενδομητρίωση, που θεωρείται μια καλοήθης νόσος με σοβαρές επιπτώσεις στη γονιμότητα της γυναίκας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η διάλεξη της Καθηγήτριας Νεογνολογίας κας Α. Μαλαμίτη - Πούχνερ με θέμα την «Ενδομήτρια υπολειπόμενη αύξηση: Η άποψη του Νεογνολόγου». Η τελευταία συνεδρία

αφορά τις σύγχρονες αντισυλληπτικές μεθόδους και τη μεγάλη προσπάθεια που γίνεται για την ελαχιστοποίηση των δοσολογιών των ορμονών που εμπεριέχονται στα αντισυλληπτικά δισκία και την αντικατάστασή τους από φυσικές ορμόνες. Το 2011 συμπληρώνονται 50 χρόνια από την κυκλοφορία του πρώτου αντισυλληπτικού χαπιού (1961-2011). Σήμερα 80.000.000 γυναίκες παγκοσμίως γνωρίζουν ή πρέπει να γνωρίζουν τα πολλαπλά οφέλη των αντισυλληπτικών δισκίων που αφορούν εκτός από τον έλεγχο της γονιμότητας την προστασία από τον καρκίνο των ωοθηκών και του ενδομητρίου, τη βελτίωση της ακμής, την ομαλοποίηση του εμμηνορρυσιακού κύκλου και τη βελτίωση του δυσμηνορροϊκού συνδρόμου. Αυτό οφείλεται κυρίως στη χρήση των νεότερων αντισυλληπτικών δισκίων που εμπεριέχουν 17β οιστραδιόλη (το φυσικό δηλαδή οιστρογόνο) και δραστικά προγεσταγόνα όπως: η νορμεγεστρόλη και η διενογέστη. Η τελευταία χρησιμοποιείται σήμερα με καλά αποτελέσματα και για την ενδομητρίωση.

Περίπτωση νέας γυναίκας με γοναδική δυσγενεσία (Σύνδρομο Swyer) που γέννησε με Καισαρική Τομή ένα υγιές νεογνό

Γ. Κρεατσάς MD, FACS, FRCOG, FACOG

Στο Αρεταίειο Νοσοκομείο, στη Β Μαιευτική και Γυναικολογική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί ειδικό Τμήμα που αντιμετωπίζει νέα κορίτσια με προβλήματα συγγενών ανωμαλιών του γεννητικού συστήματος. (Έλλειψη κόλπου, μήτρας ή ωοθηκών)

Από το πρότυπο αυτό Τμήμα και από τον Καθηγητή κο Γ. Κρεατσά παρουσιάζονται 203 περιπτώσεις κοριτσιών που γεννήθηκαν χωρίς κόλπο ή και μήτρα. Οι ασθενείς χειρουργήθηκαν επιτυχώς με δική μας τεχνική και αποτελούν το μεγαλύτερο αριθμό δημοσιευμένων περιπτώσεων στη διεθνή βιβλιογραφία. Δύο από τις ανωτέρω περιπτώσεις που αντιμετωπίστηκαν στο Τμήμα Παιδικής- Εφηβικής Γυναικολογίας και Επανορθωτικής Χειρουργικής της Β Μαιευτικής- Γυναικολογικής Κλινικής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο

Αρεταίειο Νοσοκομείο, κατόρθωσαν μετά από επιτυχή επέμβαση πλαστικής κόλπου και με δανεική μήτρα να τεκνοποιήσουν και να γεννήσουν υγιή νεογνά.

Μια άλλη περίπτωση που δημοσιεύθηκε πρόσφατα (Αύγουστος 2011), στο διεθνή κύριου περιοδικό *Fertility and Sterility*. *Successful pregnancy in a Swyer syndrome patient with preexisting hypertension. Fertil Steril. 2011 Aug;96(2):e83-5* αφορά νέα γυναίκα, η οποία γεννήθηκε με πολύ μικρή μήτρα και δυσπλαστικές γονάδες. Μετά την λήψη φαρμακευτικής αγωγής ακολούθησε εξωσωματική γονιμοποίηση με δανεικό ωάριο και το σπέρμα του συζύγου της και επιτυχής εγκυμοσύνη με γέννηση ενός υγιούς νεογνού με Καισαρική Τομή. Πρόκειται για σπάνια, στα διεθνή δεδομένα, περίπτωση λόγω του ότι η έγκυος γυναίκα εμφάνιζε, πέραν της υποπλαστικής μήτρας και γοναδικής δυσγενεσίας, παθολογικά προβλήματα κατά την διάρκεια της εγκυμοσύνης της, τα οποία αντιμετωπίστηκαν επιτυχώς.